SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 15. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Oktober 1898. | Expedition: Kungsgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

Agnes Janson-Fischer.

Vid den symfonikonsert, som i samband med invigningsfestligheten anordnades i det nya operahuset, hade k. teaterstyrelsen förvärfvat sig medverkan af en svensk sångerska, som på den gamla operascenen börjat sin konstnärsbana men nu i många år haft sitt hem och sin verksamhet i det brittiska öriket och der är högt uppburen i egenskap af såväl lyrisk artist som konsertsångerska — fru Agnes Janson-Fischer.

Vi ha gripit tillfället i flykten, att med anledning af hennes korta gästbesök här, i ord och bild lemna en erinran om denna konstnärinna, som i utlandet och särskildt i världsstaden vid Thames länge hedrat det svenska namnet. »The great swedish vocalist» är ett epitet, som man derute gifvit henne.

Att hon ännu är fästad med sina sympatier vid fädernejorden och har intresse för vår lyriska scen finner man deraf, att hon valt tidpunkten för teaterinvigningen till att här besöka anförvandter och vänner samt sjelfmant medverkat vid symfonikonserten utan alla anspråk, endast som en gärd af fosterlandskärlek, förenad med erkänsla för den välvilja och uppmuntran, som visats henne inom vår teater- och musikvärld under den tid hon här verkade såsom konsert- och operasångerska. Emedan programmet till den nämnda konserten endast skulle upptaga svenska tonsättares kompositioner, och för hennes stämma lämpliga operanummer deribland icke funnos att välja, blef fru Janson-Fischer nödsakad att uteslutande sjunga romanser, ehuru det lär ha varit hennes önskan att ha fått låta höra sig i större partier, tillhörande hennes vidtomfattande repertoar. Hennes korta vistelse i vår hufvudstad omöjliggjorde hennes framträdande i någon rol på scenen.

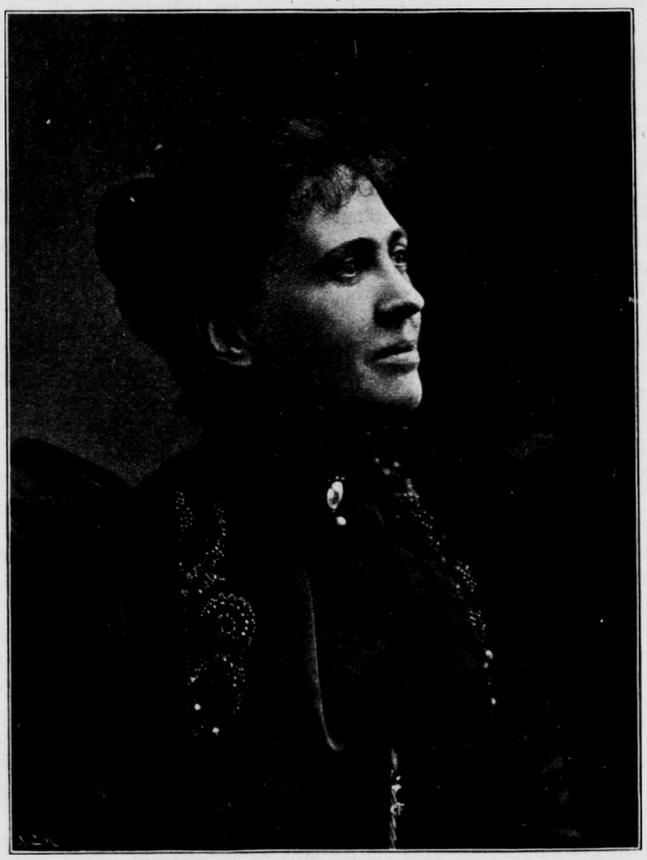

Agnes Janson-Fischer.

Agnes Sofia Charlotta Janson föddes i Stockholm d. 20 juni 1861. Redan år 1876 inträdde hon som elev vid konservatoriet härstädes och gjorde sig der mycket bemärkt för sin ypperliga altstämma. Hennes första offentliga uppträdande efter det hon lemnade akademien egde rum, såsom vi vilja minnas, vid Musikföreningens konsert i maj 1882, då hon med mycken framgång utförde Olufs moders parti i Gades »Elverskud». I början af följande år biträdde hon samma sällskap vid utförandet af Mendelssohns »Elias» och debuterade d. 30 april å kgl. operan som *Azucena* i »Trubaduren». Debuten var, efter hvad denna tidnings anmälare fann, »lyckad och ådagalade särskildt i vokalt afseende stora förtjenster». Samma år blef fröken Janson engagerad vid k. operan och sjöng, som vi minnas, på hösten *Pantalis'* lilla parti i »Mefistofeles.

Året 1884 i februari uppträdde fröken Janson som *Bera* i Halléns »Harald Viking» och sedan som *Fides* i »Profeten». Under sommaren detta år gjorde fröken Janson jemte orgelspelaren Hugo Beyer en konserttur i mellersta och södra Sverige, då hon först framträdde och skördade stort bifall som oratoriesångerska. Såsom sådan har hon sedan i Eng-

land vunnit mycket anseende. — Under vårterminen 1885 utförde fröken Janson å k. operan *Bergadrottningen* i »Den bergtagna», *Paraschiva* i Neaga», *Martha* i »Faust», *Gertrud* i »Den svarta dominon» och slutligen *Amneris* i »Aida». Med denna termin slutade hennes verksamhet på vår operascen, der hon efterträddes i altfacket af fröken Zulamith Wellander.

Fröken Janson fick nu tillfälle att i utlandet vidare utbilda sin sällsynt vackra och omfångsrika stämma, s na ovanliga musikaliska och dramatiska anlag genom studier i London och Italien. Sålunda finna vi henne i slutet af 1886 idka sångstudier vid Royal academy of music i London, der hon hade den ansedde sångmästaren Alberto Randegger till lärare. Vid årsafslutningen här i slutet af juni tilldelades henne prismedaljer för sång och deklamation, och Jenny Lind, som förrättade prisutdelningen, yttrade då till henne: »Mademoiselle! You ought to make a name.» Så har ock blifvit fallet. Såväl vid de stora konserterna i London som å Coventgarden-teatern, samlingsplatsen för världens förnämsta artister, har den svenska sångerskan framträdt och gjort sig ett berömdt namn. I England, Skottland och Irland har fröken Janson framgångsrikt konserterat i förening med sin landsmaninna, violinisten Anna Lang och lär äfven i höst komma att göra en konserttur med flera ansedda artister derstädes. Sedan fröken Janson lemnade Sverige har hon några gånger besökt hemlandet och gaf i oktober 1887 en konsert i Musikaliska akademien. På Coventgarden-teatern har hon, såsom vi erinra oss, 1891 sjungit *Siebel* i »Faust», äfven *zigenardrottningen* i Balfes opera »Zigenerskan» samt *Martha* i »Mefistofeles». Hennes uppträdande på denna scen som *Carmen* 1895 väckte så stort intresse, att hon måste låta engagera sig der för hela säsongen, ehuru hon då stod i begrepp att gifta sig med svensknorske vice konsuln i Alloa, Fischer. Brölloppet blef uppskjutet till början af år 1896, då de nygifta bosatte sig i Skottland. Alldenstund fru Janson-Fischer äfven efter sitt giftermål egnar sig åt artistisk verksamhet, hoppas vi, att det i en snar framtid skall förunnas oss att åter få se och höra den värderade konstnärinnan å vår nya operascen i någon eller några af hennes förnämsta operapartier; hvarom ej önska vi henne hjertligt välkommen åter åtminstone i konsertsalongen.

Den nya Kungliga teatern.

Efter en tid af sju år har återigen ett konsttempel vid Gustaf Adolfs torg öppnat sina portar för allmänheten, då den nya kungliga teatern den 19 september invigdes med en föreställning inför en festklädd, till stor del inbjuden publik i närvaro af H. M. konungen och kronprinsen samt prinsarne Carl och Eugen.

På samma plats där Gustaf III uppförde sitt åt »de fosterländska sånggudinnorna» helgade tempel, ehuru denna plats nu betydligt utvidgats nedåt kungstorget, reser sig den nya teatern, hvilken synes uppfylla alla anspråk på en tidsenlig sådan, förnämligast i afseende på inre ändamålsenlighet och prakt. I yttre hänseende har byggnadens arkitektur klandrats såsom tung och ful, påminnande om på hvartannat uppstaplade lådor, men säkerligen har ändamålsenligheten betingat det yttre, sådant det är, och hufvudsaken är att byggnaden på bästa sätt uppfyller sin bestämmelse. Fasaden åt Karl XII:s torg med terrassen öfver operakällaren är i alla händelser ett synnerligen vackert parti.

Länge har det varit ifrågasatt att förändra Gustaf III:s operahus eller bygga ett nytt med nutidens fordringar mera öfverensstämmande, men företaget har alltid strandat på svårigheten att erhålla penningmedel dertill. För bibehållandet af det gamla operahuset talade såväl den ypperliga akustiken i salongen som byggnadens onekligen vackra fasad i likhet med arffurstens palats på andra sidan torget, och det torde ej ha varit alldeles omöjligt att, såsom nyss skett med Dramatiska teatern, utvidga de trånga korridorerna och trappuppgångarna på ett lämpligt och betryggande sätt, men då ett nytt operahus i en snar framtid blifvit nödvändigt ansågs en nybyggnad i alla hänseenden lämpligare. Beträffande bibehållande af fasaden såsom pendant till palatsets midt emot, så torde ej heller denna gamla byggnad kunna vänta sig en längre framtid.

Det var emellertid ej endast operabyggnaden utan äfven och hufvudsakligen sjelfva operainstitutionen som väckte bekymmer hos vederbörande och äfven den konstälskande allmänheten på grund af operans dåliga ekonomiska ställning, hvars upphjelpande hvarken staten eller hufvudstadens styresmän ville åtaga sig på ett sätt, som kunde betrygga operaverksamhetens fortvaro. Då bildades, som bekant, på initiativ af bankdirektör Knut Wallenberg det s. k. Teaterbyggnadskonsortiet, som genom ett premieobligationslån förskaffade nödiga medel till ny operabyggnad och ekonomisk basis för operainstitutionen. Att närmare redogöra för detta konsortiums verksamhet, teaterbygget och k. operans öden i den provisionella lokalen det är här lika omöjligt som öfverflödigt. Temligen noggranna uppgifter härom ha lemnats i föregående årgångar af denna tidning och hafva i dessa dagar framstälts i böcker och andra publikationer.

Det var den 30 nov. 1891 som afskedsföreställningen i den gamla operabyggnaden egde rum, och i det närmaste sju år ha sålunda förflutit innan den nya — kungliga teatern, såsom den nu heter — blef färdig, så att föreställningarne der kunde taga sin början.

Är nu denna byggnad uppförd och konstruerad på ett sätt som tillfredsställer alla fordringar man kan ställa på en sådan? Frågan gäller egentligen dess inre, ty om det yttre ha vi redan talat, och meningarne tyckas sammanstämma i ett jakande svar på denna fråga. I afseende på akustik, rymlighet, elegans och ändamålsenlighet lemnas knappt något öfrigt att önska, åtminstone efter hvad för närvarande är kändt och af den stora allmänheten iakttagits. Sångartisterna lära äfven vara belåtna och finna den nya operan vara ett godt sångrum. Orkesterns låga placering gör en god musikalisk verkan och låter sången från scenen göra sig väl gällande. Man tycker sig endast finna att orkesterplatsen tålt vid att vara större. Scenutrymmet är ganska betydligt och mekanismen för belysning och dekorationers förflyttning m. m. mönstergill.

Vid inträdet i operan genom hufvudingångarne från Gustaf Adolfs torg måste man emellertid göra den anmärkningen, att uppfartsvägen för vagnarne är alltför smal, knappast mer än en vagnsbredd till utrymmet, hvilket är till stor olägenhet för dem, som gående skola passera samma väg. Byggnadens proportion skulle säkert ej lidit men af om denna gjorts något bredare, så att fotvandrarne haft en mera rymlig gångbana innanför körvägen. Vid inträdet från denna trånga passage i vestibulen gör denna så mycket större intryck. Den är verkligen magnifik. Genom tre portar åt fasaden, två på sidoväggarne, inträder man i denna. Vid yttre långväggen nära sidodörrarne har man biljettkontoren, det för förköp åt södra sidan, det andra åt norra. Ofvan biljettluckorna har man på mattslipadt, transparant glas plan öfver salongen och på sidan härom messingstaflor med uppgift på biljettpriser. Den långa och breda vestibulen med dess hvälfda tak är hållen i hvitt. Upplyst af tre elektriska taklampor och fyra par bronskandelabrar å marmorpostamenter är denna entrée briljant. Gafvelväggarne prydas af statyer på marmorpiedestaler. Tvenne sådana föreställande tragiken och komiken flankera den breda, med röd matta beklädda marmortrappan som leder upp till den plattform, hvarifrån ingång rakt fram leder till parketten och breda trappor åt höger och venster leda upp till första raden. Taket till denna trappvestibul är prydt med förträffliga medaljongsmålningar, och orneringen i densamma är för öfrigt ytterst praktfull. På ömse sidor om parkettingången finnar man tvenne i väggen insatta marmortaflor med förgyld skrift. Å den till venster om ingången läses följande:

Konungen
har med erkännande af teaterbyggnadskonsortiets oegennyttiga arbete på uppförande af denna byggnad här velat hugfästa dess ledamöters namn. De voro:

G. Tham,
O. M. Björnstjerna, O. R. Themptander, J. W. Arnberg, A. Burén, P. O. Reutersvärd, E. Ribbing, W. Walldén, K. A. Wallenberg, H. Wikblad.

Den högra marmortaflan bär denna inskription:

Till Kongl. Majestät
öfverlemnas efter nio års arbete denna byggnad, hvars arkitekt varit A. Anderberg, den 29 juni 1898.

Underdånigast af
Teaterbyggnadskonsortiet.

Från stora vestibulen äfvensom från yttersidan af byggnaden leda ingångar till parkett och andra raden. Äfven åt Arsenalsgatan finnas uppgångar till den tredje raden. Å ömse sidor om stora trappuppgången har man breda trappor ned till operakaffét under salongen, hvilket står i förbindelse med kaffét åt Strömgatan. Alla korridorer äro ytterst rymliga, försedda nära entréeväggen med fint möbleradt väntrum och på motsatta sidan å andra raden och till parkettkorridoren mindre buffeter. Toaletter finnas invid alla korridorerna. Salongen består till platsindelningen af parkett med fondloger samt tre rader, hvaraf den öfversta, tredje raden, är dubbelt djupare än de andra med ganska brant lutning och med fonden indelad i en öfre och en nedre. Fonden i första raden utgöres af en »balkong» och der bakom fondloger. Derjemte finnas på venstra sidan tre avantscensloger men på högra sidan endast två sådana, emedan kungliga logen sträcker sig i höjden äfven genom andra raden. Salongen gör med sina röda väggar, förgylda balustrader och plafondmålningar ett behagligt, präktigt intryck. Särdeles rikt orneradt är proceniet, inåt salongen prydt med Sergels genier från gamla operahuset, nu mera hållande en sköld med riksvapnet, tre kronor, i stället för Gustaf III:s namn. Den praktfulla kungliga foyern jemte drottningens förmak sakna vi utrymme att nu beskrifva. Den allmänna foyern åt Gustaf Adolfs torg är ännu icke färdig.

Salongen, en tredjedel större än Svenska teaterns, rymmer 1240 personer, då den gamla operasalongen endast hade plats för 980, i jemt tal. Salongens sittplatser äro bekväma, på de förnämsta platserna schaggbeklädda Till de många ingångarne leda en liten korridor hvars öppning åt den yttre stora korridoren täckes med tjocka draperier. Vi torde återkomma till vidare redogörelse för vårt nya konsttempel.

Kantat

vid kungl. teaterns invigning.

Ord af C. R. Nyblom, musik af Ivar Hallström.

Kör.

Låt upp, låt upp din höga port,
Du sångens nya tempelgård!
Du hvilar på en helgad ort,
Der *Gustafs* verk sin tjenst har gjort
Som tongudinnans vård.

Ljud stark och klar, vår högtidskör
För minnet af den tid som flytt,
För sångens konst, som aldrig dör
För hoppets makt, som under gör
Och väcker lif på nytt.

O se, o se, i högan loft
Oss »Sergels genier» mött igen.
De skakat af sig seklets stoft.
Men mästarns snille som en doft
Kring formen sväfvar än.

Hell er, I gudaborne två,
Som flydde sist ur Gustafs sal!
I edert hägn vi trygga stå, —
Men dunkelt syns vårt mål ändå...
O, sägen oss vägen
Till ljus och ideal!

Solo.

Hvad mästarn har lärt,
Är minnesvärdt,
Hör på, hör på!
Det lyder så:

Duo.

SERGELS GENIER.

Liksom en blomma fram i ljuset buren,
All äkta konst har rot uti naturen.
Dock — att du ej vid hennes ans må famla,
Du följe som din förebild de gamla.
Men tidens konst för tidens barn skall formas
Blott så det skönas himlafäste stormas.

Kör.

De orden sin förklaring kräfva.
Men hvem, ja, hvem skall tolka dem?
Hvad syn! Olympens makter sväfva
Här ned till oss från soligt hem.

Solo.

Der nalkas Dionysos, guden
För scenens underbara värld, —
Der vishetsmön Athene, bjuden
Att skänka sina tankars gärd —
Apollo sist, i stråleskraden,
Med lyran och med andens svärd.

Solo.

DIONYSOS.

I mänskobarn, så länge världen stått,
Har jag er hyllning fått,
Ty drufvan är min frukt, min vink har skapt teatern.
Och liksom vinet mognar bäst vid kratern
Af en vulkan, så diktens blom
Slår fagrast ut i scenens helgedom.
Men bägge spira de ur all naturer,
Hvars must dem fyller. Mänskan till azuren
Sig höjer genom dem; oss gudar lik
I drömmens värld, på glans och skönhet rik.
Så glömmen ej: som rankan ur sin mull
Går dikten fram från jordelifvets botten;
Ljus eller mörk må tecknas lefnadslotten. —
Dess värde mätes efter fruktens gull.

Kör.

Dionysos har rätt: så var mästarns ord,
Att all skönhet dock ytterst är kommen af jord.
Säg oss nu hvad du menar, Athene!

Solo.

ATHENE.

Nordens barn, från öster kommer ljuset,
Men för er det strålat söderfrån.
Hellas — Rom, nu störtade i gruset,
Skänkt er förr sin rika bildnings lån.
Jag har stått en gång på Stjernhjelms tiljor
I er diktnings gröna ungdomsvår;
Jag har stärkt det unga Sveriges viljor
När de växte till dess storhets år...
Snart voro *de* förbi, —
Men inom konstens rymd
Lefde ändå, ej skymd,
Hågen för harmoni,
Känslan för mått och sans
Midt under stormens dans.
Må det arfvet ej förstöras.
Fast dess hem har blifvit mull
Än Arions sträng kan röras,
Klassisk sång är god som gull.

Kör.

Hvad Athene har sagt är ju ädelt och rätt;
Låt oss hylla naturn på hellenernas sätt!
Säg oss nu hvad dig synes, Apollo!

Solo.

APOLLO.

»I ljus är min gång»
Med lyra och sång.
Jag skiftar åt eder
Båd' mörker och dag,
Jag timmarne leder,
Allt lyder min lag.
Men tiden är snabb på sin skummande bölja —
Hvi skulle du icke dess skiftningar följa?
Ej konsten kan blomma, från nutiden skild, —
Hvart slägte vill finna i spegeln sin bild...
Jag siar och bådar... jag framtiden skådar!
Se, allting förändras, allt skrider framåt.
Välan är du redo att bryta din stråt,
Med blicken mot evighetsstjärnorna riktad
Och lefnadens gåta för lefvande diktad?
Då växer idéen ur förgängelsens mull
Att bada sig sist uti solljusets gull.

Kör.

Hell jag ropar åt dig, fjärrskådande gud!
Hvad du sett, hvad du sagt, är de eviges bud.
Hell, s'aredrott från Olympen!»

Trio.

DIONYSOS. ATHENE. APOLLO.

Ack, du irrar i din fröjd,
Om du tror, att *där* är målet;
Trefaldt må du härda stålet
För att storma Pindens höjd.
Upp till idealet hinna
Mäktar knappt en vanlig gud;
Men vill du förädling vinna,
Lyd den svenske mästarns bud:
Följ naturen,
Uppåt buren
Af en fläkt från Hellas' vår.
Men med båda
Vill man skåda
Bilden af den tid, som går,
Och det folk, som kring dig står.

Kör.

Det ordet blir ditt vigningsord,
Du nya tonpalats i nord.
Må på den grund, som fädren lagt,
Du adlas af musikens makt,
Och svenska ljud från berg och dal
Få klinga i din högtidssal!
Du unga tid det varde så!
Vårt spel begynns: låt täcket gå!

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

Lund, L. Aug: *Ny Tonträffningskurs och Skriföfningskurs i musikens elementer för skolor.* Utgifven på grund af Allmänna Svenska musikläraremötets i Stockholm 1897 beslut. Pris: Tonträffnings- och Skriföfningskurser tillsammans 75 öre.

Wilh. Hansen, i Köpenhamn, har utgifvit:

För piano, två händer:

Haberbier: *Vademecum des Pianisten*, redig. af Ludvig Schytte. Pris 2 kronor.

Litteratur.

På W. Schultz' förlag, Upsala har utgifvits:

Richter E. F. *Harmonilära.* Öfversättning af Julius Bagge. Fjerde svenska upplagan, utg. af Ivar Hedenblad, director musices vid Upsala universitet. Pris 3 kr. 25 öre.

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn, har utsändt:

Illustreret Musikhistorie. Tyvende Levering. Pris 1 krona.

Lunds »Tonträffningskurs» är oaktadt sitt ringa omfång af blott 56 sidor mycket innehållsrik och ändamålsenlig, hvarföre densamma säkerligen kommer till användning i en mängd skolor. De 605 öfningsstyckena bestå af omvexlande Intervallöfningar, Ackordformler samt Sångöfningar i olika tonarten, till hvilka små lämpliga textstycken på vers förefinnas vid slutet af boken, och hvilka lärjungen bör lära sig utantill och väl deklamera, Intervallerna från tonikan utmärkas med romerska siffror. I Skriföfningskursen har lärjungen att på linieradt notpapper öfva sig efter anvisning i början af notsystemet på hvarje sida. Innehållet af öfningarne äro: De olika klaverna (diskant-bas-, sopran-, alt-, och tenorklav); Diskantnoternas namn; Noter med olika tidsvärde; Pauser med olika tidsvärde; Taktbeteckningar; kromatiska tecken; Skalor.

»Vademecum» af Haberbier (framstående pianovirtuos, komponist och lärare, f. 1813 i Königsberg, d. 1869 i Bergen) är ett häfte i stort oktavformat på 69 sidor innehållande 390 mindre öfningar, samlade ur H:s många undervisningsverk af den bekante danske komponisten och musikpedagogen Ludvig Schytte. I ett förord till verket yttrar denne följande. »Ernst Haberbiers öfningar intaga en särskild ställning i undervisningslitteraturen för piano. Man skall knappast någonstädes finna det nyttiga på ett lyckligare sätt förenadt med det behagliga. Korta och sammanträngda, som de äro, förena de med sitt praktiska värde en klangskönhet, som gör dem till det mest välkomna öfningsmaterial för alla, som nått utöfver de elementära svårigheterna.»

I olikhet med andra »dagliga öfningar», till hvilka dessa väl skola räknas, finnas inga repetitionstecken vid styckenas slut, men det är tydligen meningen att hvarje nummer skall repeteras flere gånger till dess det kan spelas felfritt och i angifvet tempo.

Af Richters bekanta harmonilära föreligger 4:de svenska upplagan (om 224 sidor), utgifven af dir. mus. vid Upsala akademi Ivar Hedenblad. I slutet af förordet till boken yttrar denne, att han trott sig bäst fullgöra förläggarens uppdrag genom att bringa denna nya upplaga till öfverensstämmelse med originalets senast utkomna upplaga, dess tjugonde, hvars utgifvande besörjts af den bortgångne författarens son, hvilken varit lärare vid konservatoriet i Leipzig och som ökat den gamla lärobokens värde genom en mängd anmärkningar och tillägg. Närmare granskning af boken och uppgift om innehållet torde vara öfverflödig. — Illustreret Musikhistorie innehåller i det nu utkomna 20:de häftet ett fint porträtt af Edv. Grieg. Det litterära innehållet utgör fortsättning af Beethovens biografi (från flyttningen till Wien och till 1810) Illustrationerna utgöras af 2 Beethoven-porträtter samt hans byst, vidare porträtter af hans lärare Albrechtsberger, af pianisten Woelffl, sångerskan Milder-Hauptmann, grefvinnan Therése Brunswick och violinisten Schuppanzig. Derjemte förekommer facsimile af brefvet till »den odödligt älskade» samt notexempel ur Eroica-Symfonien.

Följetong.

En konsert vid den förste Napoleons hof.

En resande musikalisk landsman, som i början af 1850 talet uppehöll sig i Paris, sökte der att erhålla underrättelse om huru det kunde ha gått till vid den store krigshjelten Napoleons musikfester. Man hänvisade honom då till en gammal herre, som fordom varit medintressent uti en stor pianofabrik och stämt alla pianon i Tuillererina. Vår landsman bjöd denne på dejeuner, »ty» — säger han — »i Paris afgör man alla slags affärer helst vid bordet.» Under det vår landsman jemte den gamle, med hederslegionen dekorerade herrn njöt af läckerheterna hos Tortoni vid Boulevard des Italiens, tillfredsställde denne hans nyfikenhet, i det han om nämnda konserter lemnade följande skildring:

Napoleons hofkonserter egde merendels rum i en liten fyrkantig salong, hvari man fann en Erards-taffel jemte åtskilliga spelbord. Vid ett af dessa satt kejsaren, vid hans högra sida kejsarinnan, till venster en hofdam, stundom ock drottning Hortense eller hans syster, den sköna furstinnan Borghese; midt emot honom satt vanligtvis öfverkammarherren M:r de Montesquieu. Åtta eller tio steg bakom dennes stol, midt för kejsaren, stod pianot, och framför dettas att Paer, »Sarginos» komponist. Till höger om instrumentet stodo M:me Grassini, kejsarens forna favorit, och M:me Barilli; till venster den berömde kastraten Crescentini, tenoristerna Crivelli och Tacchinardi, bassisterna Porto och Barilli; bakom Paer den unge Drouet, den korpulente Dussek, den vidunderligt digre Nadermann och slutligen min obetydlighet, retirerad i den medlersta fönsternischen och nästan alldeles betäckt utaf de stora förhängena af tjockt lyonersiden. Samtliga artisterna uppträdde i hofdrägt, med värja vid sidan, kragar och manschetter af de finaste brüsslerspetsar. Hofdamerna strålade af juveler, herrarne af guldbroderier; endast Napoleon sjelf var högst enkelt klädd: han bar en blå tillknäppt rock, hvita, tätt åtsittande underkläder, en trekantig hatt, stöflar, som gingo upp till halfva vaden, och derjemte höll han i handen en gulddosa. med hvilken han under konserterna lekte ofta, i messan oafbrutet.

Jag sjelf, fortfor den gamle ex-stämmaren, befann mig der för den händelse att någon bristfälligket å pianot skulle inträffa, hvilket för öfrigt aldrig hände. Den ifrågavarande konserten egde rum få dagar före Napoleons afresa till det ryska fälttåget! — Kort före musikens början hörde jag Paer, som ständigt ackompagnerade vid pianot, säga till den unge Drouet: »Skulle ni inte vilja vända åt mig? Crescentini vänder antingen för bittida eller för sent; dessa sångare äro åsnor! gör mig till viljes och vänd, kära Drouet!». Då stormarskalken gaf tecken att börja, närmade sig Crescentini, såsom vanligt, till pianot, ty han fann ett synnerligt nöje i att vända. Paer ropade halfhögt till honom: »Vatene, che sei una bestia! (gå din väg, din best!») men då Crescentini det oaktadt blef kvar, trampade Drouet honom eftertryckligt på foten, hvarefter kastraten gjorde en sur min och drog sig tillbaka. Drouet intog hans plats och konserten började med den berömda duetten för två basar ur »Matrimonio segreto» af Cimarosa: »Se fiato in corpo avete» etc., sjungen af Porto och Paer. Så snart musiken började, bortlade Napoleon korten, hvilket exempel genast följdes af alla gästerna. Porto hade en herrlig, Paer en afskyvärd röst; men icke desto mindre frambragte den sednare mera effekt genom det uttryck

och den komik, som han visste lägga i allt hvad han sjöng eller rättare sade. Efter duetten sjöng M:me Grassini med en skön, full stämma en aria af Zingarelli, hvars innehåll jag förgätit; derpå följde en duo, sjungen af Crivelli och Tacchinardi, och derefter variationer för harpa och piano öfver melodier ur Gretrys »Richard Lejonhjerta», komponerade och föredragne af Nadermann och Dussek. Dussek var så korpulent, att hans kropp nästan upptog pianots hela bredd, och Nadermann, hans sidostycke i digerhet, måste indrifva harpan mot sin oformliga mage, som i en tjock deg. Stycket gick förträffligt ända till stället: »O Richard, o mon roi;» då sprang en harpsträng och gaf den arme Nadermann en så käuba»r näsknäpp, att han bestört studsade tillbaka. Kejsaren kunde icke återhålla sitt löje, och de båda virtuoserna slutade sitt stycke i all hastighet med en improviserad coda: de hade börjat i Ess dur och slutade i C. — Nu följde en aria: »Quelle pupille tenere», utmärkt vackert sjungen af Crescentini, derpå en fantasi af Drouet öfver »Nel cor piu non mi sento» ur »la Molinara», och slutligen en ensemble af Cherubini, utförd af samtliga sångarne. Dermed slöts konertens först a afdelning.

Nu uppsteg kejsaren, stoppade sin bomullsnäsduk i fickan (på den tiden tiden hade man i Paris ännu inga ostindiska silkesdukar), tog sin bredvid honom liggande hatt äfvensom dosan, gick fram till Paer och sade mycket vänligt till honom: »God afton, M:r Paer; hur mår ni? ni har låtit oss höra utmärkt vackra saker. Er duett: »Se fiato in corpo avete», gick förträffligt; ni sjunger det med en förvillande natursanning».

Paer: »Maestà! troppo bontà»! (ers Majestät! alltför mycken godhet) »jag har en ytterst dålig röst.»

Kejsaren: »Jag hör heldre en dålig röst, som sjunger vackert, än en vacker, som sjunger dåligt.» (Vändande sig till Porto). »M:r Porto har en utomordentligt vacker stämma.»

Porto kunde med sin stentorsstämma endast frambringa det enda ordet »Altezza»! och stötte värjan under sin djupa bugning eftertryckligt i sidan på den bakom honom stående Crescentini.

»Hur skönt har ni icke sjungit er aria», yttrade kejsaren nu till Mad. Grassini: »ni eger en hänförande renhet i stilen; blott en italiensk artist kan sjunga så.»

Med en italiensk accent, ännu skarpare markerad, än maestro Paers, svarade sångerskan: »Sire, jag har ej sjungit särdeles väl, emedan jag ville sjunga alltför väl.»

»Sjunger ni ständigt så som i afton, skall man alltid finna sig lycklig då man hör er. Men ni har rätt; då man vill göra något allt för väl, misslyckas det; det bästa är det godas fiende, som ni vet. Dock kan detta ej skada er, hvars sång alltid är fullkomlig.»

Nu vände Napoleon sig till Crivelli och Tacchinardi: »Er duett gafs med mycken eld; så bör denna duett sjungas.» Crivelli och Tachinardi yttrade under djupa reverenser, den ene: »Maestà!» der andre: »Altezza!» — Kejsaren fortfor: »Man kan ej höra något angenämare, Sgr. Crescentini, än det stycke ni sjöng; ni var i afton vid god röst; vid sista konserten var den något beslöjad». — Härefter kom ordningen till Dussek och Nadermann. »Dessa Greytryska melodier», yttrade Napoleon, »äro utmärkt vackra. Jag älskar högligen hans musik, den är naturlig; ingenting sökt, allt funnet. Är det sannt, M:r Paer, att man aldrig finner en vacker melodi, om man söker den?»

»Ingenting är sannare, Sire», svarade Paer. »Då jag ville skrifva min »Griselda», sökte jag en hel månad, utan att finna något; jag beslöt att göra slut på mitt lif — och då fann jag på en vecka alltsammans, utan att söka. Idéerna kommo som skulder».

»Ett bevis», anmärkte kejsaren, »att ni för er egen och andras skull gjorde mycket rätt uti att bibehålla lifvet. Glöm det ej, om ni ännu en gång skulle bli frestad att utropa: to be, or not to be! — Er fantasi, M:r Drouet, var elegant, lysande, elektriserande, allt utan ringaste ansträngning. Det ges virtuoser på blåsinstrumenter, som alltid göra hiskliga grimaser, eller hur, M:r Paer?»

»Utan tvifvel, Sire! förvridna drag, som om de tagit gift; men unge Drouet gör de största svårigheter som ett intet.»

»Så är det», anmärkte kejsaren; »när man ser det, tycker man sig sjelf kunna göra det lika bra. Minerva hade icke bortkastat sin flöjt, om hon sett M:r Drouet blåsa derpå. Utan tvifvel använder ni en oerhörd flit, för att alltid vara så säker?»

»Sire, jag har ingen tid till öfning», svarade den unge konstnären; största delen af dagen åtgår med repetitioner, med lektioner och musicerande i sällskaper.»

»Godt, men ni öfvar er om nättterna och stundom hela natten. Tag er till vara; ni är klen, ni eger väl en betydande lätthet, men naturen säjer dyrt hvad hon tycks bortskänka. Tror ni inte, mina herrar (här vände han sig till samtliga sångarne), att man med en än så fördelaktig röst måste vocalisera i fem à sex år, för att kunna sjunga en aria väl?»

Härefter talade kejsaren med drottning Hortense, med hertiginnan af Kurland, med furst Talleyrand, och återtog derpå sin plats vid bordet. Mellanakten i denna musikaliska soiré varade blott tio minuter.

På pianot låg en kristallflöjt; kejsaren hade, under samtalet med konstnärerna, tagit den i handen, betraktat och åter bortlagt den; Drouet tycktes högligen förarga sig öfver att ej blifva uppmanad till att försöka instrumentet; kejsaren tycktes märka detta och göra sig ett nöje af att förlänga hans otålighet. — Konsertens andra del började med en trio, sjungen af damerna Barilli, Grassini och Perrini. — Andra numret var en aria, sjungen af Porto; derpå en duett, utförd af Tacchinardi och Barilli; åter en aria af Simon Mayr, sjungen af Crescentini. M:me Barilli inlade alltid dennna aria, då hon sjöng grefvinnans roll i »Figaros bröllop». Nu skulle Nadermann och Dussek spela ett notturno (denna genre började då komma i modet) för harpa och piano, öfver motiver ur Bertons »Aline», en på den tiden högst omtyckt opera. Men knappt hade de båda herrarne börjat. förrän flera strängar sprungo på harpan; kejsaren yttrade så högt att jag kunde höra det, att harpan gjorde en plutonsalva, och de arma harpisterna vore att beklaga, som måste tillbringa sin halfva lefnad med att beströnga och stämma sitt instrument. Notturnot ersattes genom första satsen af en sonat i B. af Dussek, spelad med största finess af honom sjelf. Herr de Talleyrand anmärkte här: »Högst intressant; när Dussek spelar en sonat, så frågar ingen: »Sonate, que me veux tu?» — Härpå följde en ensemble ur en messa, som Paer hade komponerat i Amsterdam, då han, efter konung Ludvigs afresa, derstädes uppehöll sig med kejsaren. Till slut kom Adagio och Rondo ur Drouets tredje konsert, som han sedan tillegnade Mad. Catalani. Nu uppsteg kejsaren, gick ännu en gång fram till pianot och sade: »förträffligt, förträffligt! ert flöjtspel är underbart. Hvilken lätthet! och ni, m:r Dussek, ni sjunger på pianot; under er hand erhåller instrumentet en helt annan ton. »Och ni, mina herrar», tillade han, vändande sig till sångarne, »ni tyckes mig sjunga bättre än någonsin förr. Gör ni ännu framsteg, M:r Crescentini?»

»Jag skulle knappt tro det, Sire.»

»Och ni, M:r Dussek, tror ni er framdeles kunna spela ännu bättre än ni gjort i afton?»

»Jag vill hoppas det, Sire.»

»Och ni, M:r Drouet, fortfar ni ännu att lära?»

»jag, Sire, jag fortfar alla dagar att lära det jag ännu ingenting lärt.»

»Jaja, så är det; gränserna skrida allt längre tillbaka; konstnären föreställer sig, att han hunnit till ändan af *sin* verld, då han uppnått ett föresatt mål. Men långt derifrån! fältet utvidgar sig ständigt. Gör er detta aldrig modfälld?»

»Aldrig, Sire; jag skulle bränna opp min flöjt, om jag lefde en dag, på hvilken jag ej gjort något framsteg.»

»Aha! ni liknar M:r Paer, som vill taga lifvet af sig, då han ej finner en

vacker melodi. Ni behöfver således ett oförbrännerligt instrument, såsom detta, till exempel; vill ni inte försöka det?» — Med detsamma gaf han kristallflöjten, som han några ögonblick hållit i handen, åt Drouet.

»Sire», sade Drouet, »jag brinner af längtan att göra dess bekantskap.»

»Om instrumentet kunde tala», svarade kejsaren, »skulle det utan tvifvel säga detsamma i afseende på er.»

Drouet satte kristallflöjten till läpparne, upprepade några af de vackraste melodier, som vi hört under aftonen, med några variationer och slöt med en coda.

»Ni gör med instrumentet hvad ni vill», sade kejsaren; »det är väl att ni inte kom för hundra år sedan; man hade säkert brännt opp er såsom trollkarl. Ni har förträffligt behandlat detta instrument; det är i goda händer, behåll det.»

»Sire», jag känner den lifligaste tacksamhet för detta bevis på eder nåd, och minnet af denna afton skall bland mina käraste hågkomster alltid intaga främsta rummet.»

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Sept. 19, 20, 22, 1. Iv. Hallström: Kantat för soli, kör och orkester, ord af C. R. Nyblom; 2. Ad. Fr. Lindblad: *Frondörerna*, historisk komedi med sång i 2 tabläer; 3 Fr. Berwald: Scener ur *Estrella de Soria,* stor romantisk opera i 3 akter af Otto Prechtler, öfvers. af E. Wallmark. — 24. 1:a *Symfonikonserten.* 1 Alb. Rubenson: symfoni. C dur; 2 Sånger med piano (Fru Agnes Janson-Fischer; 3 Aug. Söderman: Offertorium ur Missa sollennis; 4 Sånger med piano (fru Janson-Fischer); 5 Ludv. Norman: Symfoni n:o 2, Ess dur. — 28 Berwald: Scener ur Estrella de Soria; Bizet: *Djamileh* (Djamileh: fru Linden; Harun, Splendiano, slafhandlaren; hrr Lemon, Forsell, Grafström) — 29 Lindblad: *Frondörerna;* Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Lola: frökn. Lindegren, Thulin; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Lundquist) — 30 Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine, Fredrik; frökn. Thulin, Karlsohn, Edström; Meister, Lothario, Laertes: hrr Lemon, Bergström, Forsell).

Vas teatern Sept. 15—22 Messager: *Flickorna Michu* — 23—30 Rich. Heuberger: *Operabalen,* Operett i tre akter V. Leon & H. v. Waldberg (Sidonie, Marguerite, Hortense, Fedora Angèle: fruar Strandberg, Lund, Berg, Ringvall frk. Frisch; Henri, sjökadett: frk. Rosa Grünberg (debut); Beaubisson, Aubier, Dumenil; hrr Em. Strömberg, Nyblom, Adami).

Svenska teatern 15—17 *Bröllopet på Ulfåsa.*

Programmet till den nya kgl. teaterns invigningsföreställning upptog jemte den för tillfället komponerade kantaten, ett par äldre verk af förnämliga svenska tonsättare. Enligt teaterchefens uppgift blef teatern för sent färdig till inöfning och uppsättning af någon bland de för invigningen skrifna operorna. De som man härtill hade att välja emellan voro »Valdemarsskatten» af Hallén och »Tirfing» af W. Stenhammar. De nu gifna af A. F. Lindblad och Frans Berwald voro dock så godt som nya för den nuvarande generationen men hade en ålderdomlig prägel, som skulle ha gjort dem lämpligare till afskedsföreställning på gamla operan än till inauguration af den nya. Nu fingo de emellertid representera ett par våra förnämsta tonsättare, af hvilka den ene har sin storhet i romansen och visan den andre i kammarmusiken.

Hallströms invigningskantat, hvars text här förut anförts, återgafs af operapersonalen i högtidsdrägt, damerna hvitklädda. Solopartierna sjöngos af fru Östberg, frökn. Karlsohn och Edström, samt hrr Ödmann, Lundqvist, Sellergren och Lemon. Den melodiskt anslående och väl instrumenterade kantaten sjöngs utantill af alla de utförande under anförande af förste hofkapellmästaren Nordqvist, som äfven anförde Berwalds opera.

Lindblads »historiska komedi» har en liflig men litet gammaldags farsartad handling med en musik, som är rätt väljudande och mycket påminner om Mozart men icke stiger till någon högre nivå af inspiration. I orkesterns behandling röjes en säker hand och fin smak Då operans bästa krafter naturligtvis denna afton voro i elden, så vunno de utförande artisterna seger öfver hela linien. Särskildt framstående voro i Lindblads opera hr Elmblad som klädeshandlaren Mathieu och fru Linden som hans unge son Didier samt fru Frödin-Lindberg som hertiginnan af Longeville och hr Forsell som markis de Jarsay. Fröken Thulin innehade ock ett af de större partierna som Matthieus brorsdotter, de öfriga uppburos af hrr Grafström, Söderman, Bergström, Lejdström, Malmsjö samt fru Strandberg.

Att Lindblads »Frondörerna» är ett af våra mera betydande operaverk har emellertid af många erkänts, bland andra af Ludv. Norman, som i sin uppsats om Frans Berwald (Sv. M. T. 1881) yttrar att «Ryno» och »Frondörerna» borde likasom »Estrella de Soria» blifva repertoarstycken, »ty genom att framkalla hvad man egt och eger af utmärkt beskaffenhet kunde mången slumrande kraft väckas till lif, och den trånga kretsen af operakompositörer i vårt land vidgas ut». »Estrella» satte N. mycket högt, och Berwalds originella genialitet genomströmmar äfven detta hans verk. Den i Wien 1841 komponerade »Estrella de Soria» väckte der vid salongutförandet af de första akterna, i närvaro af flere bland Wiens förnämsta musiker, lifligt bifall och ansågs af en musikkritiker rent af banbrytande för en operareform Det är dessa båda akter som nu gifvits här med uteslutande af första aktens senare hälft, som försigår i grefvinnan Estrellas palats. Till formen är operan visserligen i ett och annat föråldrad, hvilket särdeles framträder i de stora koloraturariorna, men originel melodisk ingifvelse och mästerlig instrumentation gifva detta verk en så framstående plats, att det vore skada om icke, då så stor del af operan nu är inöfvad, den skulle kunna uppföras i sin helhet. Tillfället är gynsamt att hedra tonsättarens minne härmed, och våra musikvänner skulle säkert, eller borde åtminstone, vara tacksamma derför. Utrymme saknas oss för närvarande att referera textinnehållet i de båda operorna.

Beträffande utförandet af Berwalds opera så var detta berömvärdt. Fru Östberg gaf en glänsande framställning af Estrellas stora aria i andra akten, och hr Ödmann var en yperlig Salvaterra. Äfven fröken Hulting utförde ganska tillfredställande Zulmas rol, likasom hrr Sellergren och Söderman väl representerade konungen och den mohriske prinsen Muza. Hr Lundqvist var förträfflig som Diego, Estrellas tjenare, och särskildt i den komiska scenen med flickorna i andra aktens början, ett af operans musikaliska praktnummer.

Till det fosterländska invigningsprogrammet slöt sig en symfonikonsert med endast svenska tonsättningar, börjande med Rubensons melodiskt anslående och och talangfullt utarbetade symfoni i C dur samt slutande med Normans bekanta Ess-dur-symfoni, hvars friskt inspirerade första sats, äfvensom den andra äro verkets mest framstående. Att Aug. Södermann vid detta tillfälle äfven skulle vara representerad, är naturligt, och det skedde genom hans sköna Offertorium ur Missa Solennis, hvilket, såsom vanligt, bisserades. I symfoniens vokalafdelning hade man nöjet åter höra fru Janson-Fischer, som sjöng »Natthimmeln» af Geijer, »Vårsång» af Josephson, »Månestrålar» af Norman, »Farväl» af Sjögren och »Pauvre garçon» af Hallström. Fru Janson-Fischers från djup till höjd skönt klingande stämma och excellenta föredrag framkallade, lifligt bifall och många inropningar. Lokalens akustik visade sig äfven till sin fördel vid detta tillfälle. — Operetten på Vasateatern få vi framdeles omnämna.

Från in- och utlandet.

Kgl. Teatern. Repertoaren för närmaste tiden upptager »Fidelio», »Martha» och »Don Juan». Under repetition äro »Trubaduren», »Tannhäuser», »Flygande holländaren» och Stenhammars nya opera »Tirfing».

Den nya operabyggnadens debet och kredit. För att skaffa ett nytt hus åt vår lyriska scen har teaterbyggnadskonsortiet haft att disponera samman-

ladt 5,700,000 kr. Största delen af denna summa, 3¼ millioner kr., inbragte det första teaterobligationslånet; räntevinsten uppgår till 1,085,000 kr. Stockholms stads bidrag utgör 600,000 och vinsten på det andra obligationslånet en half million kr. Återstoden utgöres af vinstmedel af hyresinkomster. Af inkomsterna ha åtgått till själfva operabyggnaden 4,336,000 kr. och till terrassen 664,000 kr. Man finner sålunda att operabyggnaden i sin helhet kostar 5 millioner kr. Af återstoden, 700,000 kr., ha 500,000 kr. afsatts till en reservfond för operan, 75,000 kr. skola användas för inköp af nya dekorationer och 125,000 kr. ha utgått såsom hyresbidrag till operan under byggnadstiden.

Musikkonservatorium. Enligt tryckt matrikel för innevarande höstermin är elevantalet 178 (107 manliga, 71 kvinliga). Af desse äro födde i Stockholms stad 73 (43 m., 30 kv.), i landsorten 105 (64 m., 41 kv.).

Nyantagna äro 22. Inträdessökande, utom till obligatoriska ämnen, voro 96: till sång (19) och kyrksång (7) 26; orgel 17; piano 17; stråkinstrument 15; blåsinstrument 8; kontrapunkt och instrumentation 6; pianostämning 7. Såsom aspiranter antecknades 27.

Fru Bergliot Ibsen, romanssångerska, ger konsert härstädes den 11 oktober i Musikaliska akademien. Fru Ibsen har studerat sångkonsten i Paris hos den berömda sånglärarinnan fru Marchesi. Pianisten fröken Gusta Bellmont, som assisterar på konserten, har fulländat sina studier hos prof. Reif i Berlin. Fröken Bellmont kommer att utföra stycken af Schumann, Chopin, Moszkowski och Liszt. Ackompanjemanget skötes af fröken Alfhild Larson.

Fru Anna Pettersson-Norrie ämnar, enligt hvad hon meddelat en medarbetare i D. N., i förening med fru Ina Lange gifva en »historisk konsert» härstädes. Programmet skulle upptaga gamla italienska, franska och svenska visor och sånger. Äfven en konsert af moderna saker påtänkes.

Fru Dagmar Möller ämnar äfven denna säsong gifva några romansaftnar, hvarmed början göres den 21 oktober med en svensk romansafton, upptagande kompositioner af Josephson och Emil Sjögren. Af den sistnämnde komma isynnerhet de minst kända romanserna att upptagas å programmet

Fröken Signe Hebbe, den högt värderade lärarinnan i sång, deklamation och plastik, har enligt annons i dagens nummer åter börjat denna sin verksamhet för säsongen.

Hr Andreas Hallén afreste d. 18 sept. öfver Köpenhamn till Tyskland. Närmaste syftet med hans resa är att få texten till »Valdemarsskatten» öfversatt till tyska språket. På samma gång är det emellertid hans afsigt att se sig om efter en ny verkningskrets.

F. d. andre rejissören vid k. Operan C. M. Boberg, som den 14 september fyllde 60 år, uppvaktades denna dag af delegerade från operapersonalen, hvilka till honom öfverlämnade en penningsumma, som hopsamlats af kamrater och vänner, och samtidigt framförde till hr Boberg lyckönskningar till jubileet ej minst med tanken på det långvariga och nitiska arbete, som han på sin tid egnade operan, men hvilket för några år sedan tyvärr afbröts af sjukdom. Hr Boberg tackade rörd för gåfvan och anhöll att hans tacksamhet måtte framföras till alla dem som bidragit till densamma.

Hr Herman Brag har, sedan hans gäst- och profförestälningar å Dresdenoperan som Falstaff i »Muntra fruarna» fått en lycklig utgång, jämte sin fru företagit en studieresa till Wien. Hr Brag tillträdde sitt engagement vid hofoperan i Dresden den 1 oktober. Hr Brag skördade, som bekant, stort bifall i Tyskland såsom deltagare i Orfei Drängars konserter der förra sommaren och har för tio år sedan uppträdt på flere tyska scener före sitt engagement 1891 vid vår k. opera, der han som basbuffo icke så lätt kan bli ersatt.

Sven Scholander har i förra månaden gjort en stor turné i Norge. I Trondhjem har han gifvit två till trängsel besökta konserter, gästade sedan Kristiansand och skulle vidare öfver Bergen fortsätta resan till Kristiania.

Svensk sångare i utlandet. Den på senare tiden mycket omtalade svenske tenorsångaren Carl Fürstenberg, hvilken senast med framgång uppträdt i Royan, en stor badort i södra Frankrike, är för den instundande säsongen engagerad vid k. Maria-teatern i Petersburg, hvarvid han skall uppträda bland annat i »Tannhäuser», »Romeo och Julia», »Hugenotterna», Lohengrin», »Faust» m. fl. operor.

Hr Harald Palmcrantz, hvilken vid sidan af sin befattning som tjensteman i postverket härstädes studerat vid Musikaliska akademien och därifrån tilldelats stipendium för utrikes studieresa, har under en del af sommaren med afgjord framgång konserterat i Finland, där i Åbo, Mariehamn, Nystott, Imatra m. fl. ställen hans vackra basbaryton, goda frasering och behärskade föredrag öfverallt ha framkallat starkt bifall från åkörarne och högeligen berömmande omdömen från kritiken.

Sångläraren L. C. Törsleff har nu, efter hvad en annons i dagens nummer tillkännagifver, flyttat från Leipzig till Köpenhamn för att der informera i sång. Bland framstående elever af honom kan nämnas Arnim i Leipzig och Algot Lange, som i sin bok »Om sång», uppgifver att han utbildat sig och undervisar efter hans sångmetod, den Müller-Brunovska.

Paris. En pristäflan är här utsatt för ett af fransk tonsättare skrifvet verk för soli, kör och orkester i symfonisk eller dramatisk form. Priset är ej mindre än 10,000 francs, och verket skall utföras på bekostnad af staden Paris vid en särskild musikfest. Är verket dramatiskt, kan tonsättaren antingen låta utföra det i konsertsalen, och erhåller då sina 10,000 francs, eller ock å scenen, då han dock endast får 5,000 frcs, medan teaterdirektören erhåller den andra hälften och 25,000 frcs som bidrag till uppsättningen.

Berlin. På »Theater des Westens» uppfördes här för första gången den 22 sept. Tschaikowskys första opera »Eugen Onegin», komponerad 1879. Operan sluter sig till den äldre stilen med afslutna arier, två- och flerstämmiga solistnummer, körer och dansar. Handlingen i operan säges vara något torftig men musiken lär vara förtjusande och mästerligt instrumenterad, särskildt framstår ballettmusiken och förspelet till 3:e akten, en praktfull polonäs. Operan blef mycket väl emottagen af publiken.

(Notiser från grannländerna inflyta i nästa nummer).

Hvarjehanda.

Mozarts »Enleveringen» har hänfört otaliga menniskor men bragt en i stor förargelse. Det var Christoph Bretzner, en köpman i Leipzig, som sysslade med författarskap och särskildt hade framgång med sitt lustspel »Das Räuschchen». Texten till Mozarts nämnda opera är en omarbetning af ett Bretzners stycke, och den deraf djupt sårade författaren afgaf då 1782 följande offentliga förklaring: »En viss menniska vid namn Mozart i Wien har fördristat sig att missbruka mitt drama »Belmonte und Constance» till en operatext. Jag protesterar härmed på det allvarsammaste mot detta ingrepp i min rätt och förbehåller mig alla vidare rättigheter. Christoph Friedrich Bretzner, författare till »Räuschchen» o. s. v.» Den »vidare rättigheten» har bestått deri, att Mozart af musikhistorien blef dömd att taga herr Bretzner med som sällskap till odödligheten.

Fördelaktigt byte. Vid uppförandet en gång af Glucks »Alceste» utropade en kritiker till den lärde d' Alembert »Min Gud, hvilken afskyvärd musik! Den söndersliter mina öron!» — »Nå», svarade d' Alembert, »om ni då får ett par andra i stället, så kan ni vara belåten dermed!»

Sångläraren L. C. TÖRSLEFF,

som nu från Leipzig flyttat till Köpenhamn (Hovedvagtsgade n:o 8 vid Kongens Nytorv), mottager der sångelever.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

Signe Hebbe

Sturegatan 24, Stockholm.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg:** *Vals-Arabesk,* **Karl Valentin:** *Om Våren,* **A. M. Myrberg:** *Berceuse,* **H. Goetz:** *Andantino* ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange:** *Melankoli;* sång med piano: **Gösta Geijer:** *Harpolekarens sång* ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Hrr Sångare,

som vilja tillegna sig ***god tonbildning*** *och* ***smakfullt föredrag,*** *erhålla lektioner till moderat pris.*

Närmare meddelas å denna tidnings byrå, Kungstensgatan 56, 3 tr.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och **Pianinos**

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Svensk Musiktidning

utgifves 1898 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.*** *— OBS.! Porträtt i N:o 1: H. K. H. Kronprins* **Gustaf** *(Musik. akad:s preses),* **Hildegard Werner,** *i N:o 2* **Kristina Nilsson de Casa Miranda,** *i N:o 3* **Leonard Borwick, Anders Willman,** *i N:o 4* **Willy Burmester, Arvid Ödmann** *(Tamino, Fernando, Zephoris, civil), i N:o 5* **Julius Günther** *och* **Conrad Behrens,** *i N:o 6* **Ossip Gabrilowitsch** *i N:o 7* **J. F. Törnwall** *och* **C. E. Södling** *i N:o 8* **Ellen Gulbranson** *som Brünnhilde i »Valkyrian» och* **Julius Schulhoff** *i N:o 9* **John Forsell,** *i N:o 10* **Jakob Adolf Hägg,** *i N:o 11* **Anna Thulin** *och* **Siegfried Saloman,** *i N:o 12* **Ingeb. von Bronsart,** *i N:o 13* **Oscar Lejdström,** *i N:o 14* **Emil Hartmann.**

Innehåll: Agnes Janson-Fischer (med porträtt) — Den nya kungliga teatern — Kantat vid kongl. teaterns invigning, ord af C. R. Nyblom, musik af Ivar Hallström (text) — Musikpressen — Litteratur — Följetong: En konsert vid den förste Napoleons hof — Från scenen och konsertsalongen — Från In- och utlandet — Hvarjehanda — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.